

[Poul Hansen (Kalundborg).]

formanden 20 politiske medlemmer og 9 tilforordnede militære sagkyndige, altså nærest en styrkelse af det sagkyndige islæt.

Lad mig videre slå fast: det er ikke rigtigt, at de militære tilforordnede ikke kan deltage i forhandlingerne på lige fod med kommissionens øvrige medlemmer. Og det er ikke rigtigt, at de ikke kan afgive dissens. Under forhandlingerne såvel i 5 mands udvalget som i de to andre nedsatte udvalg har der været tilkaldt et meget stort antal militære sagkyndige, såvel kommissionens tilforordnede medlemmer som andre, og de har haft fuld adgang til at gøre deres synspunkter gældende og til at deltage i drøftelserne om de forskellige spørgsmål. Dette kan også ses af den foreløbige betænkning, som forsvarskommissionen har afgivet. En stor del af betænkningen består desuden netop af de redegørelser m. v., som sagskundskaben har tilstillet kommissionen.

Vi bør altid være lydhøre overfor kritik, men det må kunne forlanges, at den hviler på et grundlag af kendsgerninger, og det kan jeg ikke erkende, at artiklen i „Dansk militært Maanedshefte“ gør. Må jeg hertil føje, at efter mit skøn er det meget heldigt, at forsvarskommissionen er det, man kalder en parlamentarisk kommission, og at forsvarsministeren er dens formand. Derved sikres der de forslag, som bliver resultatet af kommissionens forhandlinger, en mulighed for at blive hurtigt gennemført, uden at nye tidskrævende forhandlinger er fornødne.

I artiklen i „Dansk militært Maanedshefte“ var der en vis beklagelse over manglende tillid til befalingsmændene. Dette spørgsmål om tillid er meget vigtigt, når vi nu står overfor at skulle gennemføre en ny forsvarsordning. Denne ordning er jo ikke blot afhængig af de rammer, vi stiller op, og det materiel, vi putter ind i rammerne; den er tillige afhængig af dygtigheden og indstillingen hos de befalingsmænd, der skal arbejde med den, af indstillingen hos de værnepligtige, når de møder, og når de virker ved afdelingerne, og sidst men ikke mindst af indstillingen blandt befolkningen.

Lad mig sige — for at der ikke skal være nogen art af misforståelse —, at jeg anser de danske værns befalingsmænd for at være fagligt meget dygtige og tillige helt ud loyale overfor det samfund og den regering, hvis tjenere de er. Jeg ved, at de siden befrielsen har virket under yderst vanskelige og meget utilfredsstillende vilkår. De store indkaldelser og de ekstraordinære forhold har givet dem en kolossal arbejdsbyrde, som naturligvis ikke er forsvarlig i længden, og

som sammen med andre ting har medført mangler i de værnepligtiges uddannelse — et forhold, som vi simpelthen har været nødt til at råde bod på ved en nedsættelse af antallet af indkaldte. Jeg ved også, at de stadige forflytninger har været en urimelig belastning, som i mange tilfælde har været ødelæggende for befalingsmændenes privatliv. Hertil kommer det psykiske tryk, som ligger i usikkerheden med hensyn til fremtiden. Også af hensyn til befalingsmændene har vi derfor en pligt til så hurtigt som muligt at bringe den nye forsvarsordning til gennemførelse.

Med det foreliggende lovforslag går rigsdagen nu til arbejdet. Det er kendt, at der på forhånd er et meget stort flertal i rigsdagen for en effektiv forsvarsordning, og jeg tror, jeg har lov til at tilføje, at det fra politisk side ikke skal skorte på deltagelse i bestræbelserne for at tilvejebringe tillid til forsvaret blandt befolkningen.

Når det er stillingen, må vi også have ret til at appellere til befalingsmændene. Det er min overbevisning, at de af al evne og trods den skepsis, som nogle måske kan nære, vil medvirke til at føre den nye ordning ud i livet i den ånd, hvori den er tænkt. Der skal nu ikke længere tænkes og handles blot i værn — i hær, flåde og luftvåben; det må gå ind i hver enkelts bevidsthed, at forsvaret er eet, og at det kun kan få fuld effektivitet ved den nøjeste samvirken mellem dets enkelte led.

Men endnu eet må vi bede befalingsmændene om. De har ofte fremhævet, hvor vigtig befolkningens tillid og tilslutning er — og de har ret deri. Men de må også selv bidrage til, at en tilfredsstillende udvikling kan ske på dette område.

Den 9. april i år udtalte garnisonskommandanten i Aalborg, oberst Ernst Freiesleben, sig til „Aalborg Stiftstidende“ og sagde derunder følgende — jeg beder om tilladelse til et nyt, det sidste citat —:

„Vi fejrer den 9. april som en minde-dag, vil ikke mindst gøre det i år på 10 års dagen, og lad os kun det — vel at mærke hvis vi lader den stå som et punktum for en skændselsperiode. Det må man nemlig kalde de to årtier mellem den første verdenskrigs ophør og den 9. april 1940, hvor en materialistisk og defaitistisk ånd havde besat vort folk og fandt sit ydre udtryk i det skin af forsvar, vi opretholdt, medens vi i virkeligheden troede, det var nok at se til og lade andre slås for os.“

Denne udtalelse, som jeg vil tillade mig ikke at betragte som typisk for officerernes